

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Budżetu i Finansów Publicznych**

nr posiedzenia: **159**

data posiedzenia: **25 października 2022 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Sytuacja prawno-finansowa obligatariuszy Idea Banku i Getin Noble Banku.

Posiedzeniu przewodniczył:

zastępca przewodniczącego komisji Leszek Czarnobaj.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Grzegorz Bierecki, Jacek Bogucki, Leszek Czarnobaj, Zygmunt Frankiewicz, Kazimierz Kleina, Krzysztof Mróz, Stanisław Ożóg, Ryszard Świlski,

goście, m.in.:

Ministerstwo Finansów:

zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Krzysztof Budzich,

Bankowy Fundusz Gwarancyjny:

zastępca prezesa zarządu Sławomir Stawczyk ze współpracownikami,

zastępca rzecznika finansowego Paweł Zagaj ze współpracownikiem,

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:

naczelnik wydziału w Zespole Prawa Administracyjnego i Gospodarczego Anna Bogucka ze współpracownikiem,

przedstawiciele Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack SA, przedstawiciele poszkodowanych akcjonariuszy mniejszościowych, przedstawiciel Kancelarii Radcy Prawnego „Beata Strzyżowska”.

Ad 1.

Sytuację Idea Banku i Getin Noble Banku, akcjonariuszy oraz obligatariuszy tych banków przedstawił zastępca prezesa zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Sławomir Stawczyk.

Poinformował, że w obu bankach zastosowano procedurę przejęcia przedsiębiorstw. W Idea Banku przejmującym był Bank Pekao, w Getin Noble Bank przejmującym był utworzony przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny bank pomostowy Velo Bank. Przedstawił ocenę sytuacji obligatariuszy w przypadku ewentualnej przymusowej restrukturyzacji i stwierdzenia upadłości banków. Odniósł się również do przedstawianych w mediach informacji na temat możliwości spełnienia warunków dokonania autosanacji w obu bankach. Poruszył też problem zastosowania najlepszego rozwiązania dla depozytariuszy i akcjonariuszy banków. Dodał, że jednym z istotnych celów przymusowej restrukturyzacji jest ochrona depozytów. W przypadku obu banków nie nastąpiło pomniejszenie środków zdeponowanych w nich przez klientów.

Zastępca dyrektora Departamentu Przymusowej Restrukturyzacji w BFG Krzysztof Juzala mówił o przesłankach, które warunkują konieczność wszczęcia przymusowej restrukturyzacji. W obu bankach, w wyniku oszacowania, wskazane zostały istotne ujemne kapitały własne, co oznaczało, że podmioty te nie byłyby w stanie spłacić swoich zobowiązań finansowych.

Przedstawiciele poszkodowanych akcjonariuszy mniejszościowych zwrócili uwagę na problem niewystarczającej informacji Komisji Nadzoru Finansowego o zagrożeniu upadłością banków.

Przedstawiciele Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack SA zwrócili uwagę, że skierowana do komisji prośba o spotkanie się wspólnie z przedstawicielami BFG miała na celu omówienie sytuacji deponentów Idea Banku, a nie obligatariuszy GetBack.

Przypomniano ustalenia Komisji Nadzoru Finansowego, które wskazywały na nielegalne działanie Idea Banku w zakresie oferowania obligacji i doradztwa inwestycyjnego bez uprawnień. Poinformowano, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzje, które wskazują na zbiorowe naruszenie interesów konsumentów, w szczególności wprowadzanie klientów w błąd. Prokuratura Regionalna w Warszawie wniosła akt oskarżenia, który potwierdza kwalifikowane naruszenia prawa, m.in.: przestępstwo oferowania obligacji, doradztwa inwestycyjnego, naruszenie tajemnicy bankowej, oszustwo poprzez wprowadzenie w błąd. To oznacza, jak stwierdził przedstawiciel poszkodowanych, że nie doszło do zapisu na obligacje, ponieważ taka wadliwa czynność prawna nie mogła wywołać skutku prawnego. Postawione zostało pytanie o status prawny pokrzywdzonych osób. Konkludując, stwierdzono, że poszkodowani nie są obligatariuszami, ale posiadaczami rachunków bankowych.

Przedstawiciele poszkodowanych zwrócili uwagę, że klienci banków zostali poszkodowani również przez instytucje państwowe – Komisję Nadzoru Finansowego i Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w wyniku braku należytej kontroli zachowania procedur i prawa bankowego przez te instytucje w Idea Bank. Poruszono również problem przebiegu procesu sądowego przeciwko Idea Bankowi, który był permanentnie odraczany.

Przedstawiciel Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack SA Dariusz Mielczarek mówił o społecznych skutkach przymusowej restrukturyzacji Idea Bank i Getin Noble Bank. Stwierdził, że jest to bardzo niebezpieczny precedens, który może doprowadzić do obniżenia zaufania do całego systemu bankowego. Poruszył kwestię naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Podkreślił, że wszystkie decyzje, jakie podejmuje BFG, KNF i UOKiK, mają realny wpływ na finanse obywateli.

Dyrektor Departamentu Prawnego w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Mariusz Wojtacha przypomniał, że BFG wypłaca środki gwarantowane na podstawie listy wypłat tworzonej w oparciu o tzw. listę deponentów. Zwrócił również uwagę na istnienie procedury listy uzupełniającej, tworzonej przez syndyka. Podkreślił, że jest to droga prawna, która może być w tej sytuacji realizowana.

Radca prawny Beata Strzyżowska przedstawiła treść apelu poszkodowanych, skierowanego do senatorów RP, w sprawie pomocy pokrzywdzonym decyzją Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Poszkodowane osoby informują, że w wyniku podjęcia decyzji o przymusowej restrukturyzacji banków, której towarzyszyło umorzenie instrumentów kapitałowych, tysiące polskich rodzin straciło oszczędności życia. Obligatariusze i akcjonariusze mniejszościowi zostali wyłączeni przez organ administracyjny ze znacznego składnika majątku, bez odszkodowania.

Zastępca rzecznika finansowego Paweł Zagaj potwierdził, że do rzecznika finansowego zgłaszają się poszkodowani w sprawach dotyczących Idea Banku. W kilkuset przypadkach udzielono pomocy na etapie sądowym i przedsądowym.

Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich Anna Bogucka informowała, że rzecznik praw obywatelskich podjął sprawę restrukturyzacji Getin Noble Bank.

Zastępca przewodniczącego komisji Leszek Czarnobaj zwrócił się do przedstawicieli poszkodowanych z prośbą o przesłanie do komisji pytań, które zostaną skierowane do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Kończąc posiedzenie, poinformował, że odbędą się kolejne posiedzenia komisji poświęcone sytuacji prawno-finansowej obligatariuszy Idea Banku i Getin Noble Banku.

Opracowano w BPS